

Sygn. akt: I C 1577/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2021r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Małgorzata Klek
Protokolant:	St. sekr. sąd. Mieczysław Budrewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 marca 2021 r. w K.

sprawy z powództwa P. J.

przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w D.

o odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez funkcjonariuszy resoru sprawiedliwości – zakłady karne

I. powództwo oddała;

II. przyznaje radcy prawnemu R. B. od Skarbu Państwa kwotę 2 400 (dwa tysiące czterysta) zł oraz kwotę 552 (pięćset pięćdziesiąt dwa) zł podatku VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu,

III. zasądza od powoda P. J. na rzecz Skarbu Państwa Zakładu Karnego w D. kwotę 3 600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1577/19

UZASADNIENIE

Powód P. J. wniósł pozew przeciwko Skarbowi Państwa Zakładowi Karnemu w D. żądając zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kwoty 50 000 zł jako zadośćuczynienia za warunki bytowe – nieprzestrzegania przepisów oraz dyskryminację osoby niepełnosprawnej. W uzasadnieniu żądania wskazał , iż podczas pobytu w Zakładzie Karnym w D. jako osoba niepaląca był narażony na wdychanie dymu papierosowego a co za tym idzie na niebezpieczeństwo utraty zdrowia. Wskazał ponadto , iż w celach w których przebywał były pluskwy , pomimo zgłoszenia do wychowawcy przeniesiono go do innej celi, w której też było robactwo, cele były nie wystarczająco dezynfekowane przez służbę więzienną. Podniósł ponadto , że w Zakładzie Karnym nie zapewniono mu pracy – został skierowany do pracy , gdzie lekarz nie dopuścił go do pracy stwierdzając , że jest niezdolny do pracy (k. 3). Następnie powód rozszerzył powództwo wnosząc o zasądzenie odsetek ustawowych od dochodzonej pozwem kwoty od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty (k.140)

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa jako pozbawionego podstaw oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych , w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił , co następuje :

P. J. odbywał karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w D. w okresie od 09.05.2019 r. do 31.10.2019 r.

(dowód : przeglądarka historii rozmieszczenia k. 45, bezsporne)

Zakład Karny w D. jest zakładem typu półotwartego , skazani mogą przemieszczać się na terenie zakładu karnego.

(bezsporne)

W okresie pobytu w Zakładzie Karnym w D. P. J. przebywał w celach :

- nr 33 w okresie od 09.05.2019 r. do 28.08.2019 r.

- nr 51 w okresie od 28.08.2019 r. do 27.09.2019 r.

- nr 33 w okresie od 27.09.2019 r. do 03.10.2019 r. ,

-nr 49 w okresie od 03.10.2019 r. do 04.10.2019 r.,

- nr 51 w okresie od 04.10.2019 r. do 16.10.2019 r.

- nr 24 w okresie od 16.10.2019 r. do 24.10.2019 r.

-nr 34 w okresie od 24.10.2019 r. do 31.10 .2019 r.

(dowód : przeglądarka historii rozmieszczenia k. 45)

W Zakładzie Karnym w D. obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych w celach mieszkalnych , palenie wyrobów tytoniowych dozwolone jest tylko w wyznaczonych do tego miejscach. Miejsca wyznaczone do palenia wyrobów tytoniowych dla osadzonych są zlokalizowane w wydzielonych pomieszczeniach na końcu korytarza każdego oddziału. Pomieszczenia te wyposażone są w szczelne drzwi i wymuszoną wentylację – okno , wentylację mechaniczną. Przy wchodzeniu i wychodzeniu skazanych z tego pomieszczenia dym papierosowy może wydobyć się na zewnątrz, zdarza się , że czuć dym tytoniowy na korytarzach.

(dowód : Zarządzenie nr (...) Dyrektora Zakładu Karnego w D. z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia porządku wewnętrznego w Zakładzie Karnym w D. k. 46- 50 , rzuty piętra w pawilonie mieszkalnym k. 128-130, zeznania świadka M. Z. (1) k. 132-134, zeznania powoda P. J. k. 183 w części w jakiej Sąd dał im wiarę ,)

W okresie pobytu powoda w Zakładzie Karnym w D. w celach mieszkalnych , w których przebywał powód, osadzenie zgłosili występowanie insektów- pluskiew. W przypadku uzyskania informacji, że w celi pojawiły się pluskwy powiadamiany jest o tym kierownik działu kwatermistrzowskiego . Wówczas stosowana jest odpowiednia procedura. (...) działu kwatermistrzostwa udaje się do takiej celi , aby zweryfikować informacje . W przypadku potwierdzenia występowania w celi pluskiew osadzeni przenoszeni są do czystej celi. Oddają do magazynu wszystkie swoje rzeczy : pościel, koce, materace. Odzież w której przebywali pakują do specjalnych udostępnionych im czerwonych worków. Dostają z magazynu czystą odzież. Materace i pościel przekazane do magazynu poddawane są odkażaniu parownicami pod wysokim ciśnieniem i w wysokiej temperaturze , w której insekty giną . Pościel i koce są następnie prane. Rzeczy osobiste po wyrażeniu przez skazanych zgody są prane w temperaturze 60 stopni w środku dezynfekcyjnym, a następnie umieszczane w komorze parowej , w której insekty są zabijane. Cella mieszkalna po sprawdzeniu poddawana jest przez wyszkolonego funkcjonariusza dezynfekcji odpowiednim preparatem do zwalczania pluskiew , w okresie 3 tygodni, raz w tygodniu dokonuje się oprysku. Po upływie 24 godzin po oprysku cela jest szczegółowo sprawdzana pod kątem występowania w niej insektów. Po tym mogą w niej ponownie przebywać skazani. Zdarza się , że w tej samej

celi po jakimś czasie znów pojawiają się pluskwy . Stosowane preparaty służą do zwalczania występujących insektów . Brak jest preparatów zapobiegających występowaniu insektów.

(dowód : zeznania powoda k. 183, zeznania świadka M. Z. (2) k. 132, instrukcja postępowania w przypadku otrzymania zgłoszenia wystąpienia podejrzenia lub stwierdzenia występowania pluskiew i karaczanów w celach mieszkalnych k. 131)

Dezynsekcja celi nr 33 była przeprowadzana 7 razy w dniach 29.08.2019 r. , 05.09.2019 r., 12.09.2019 r. , 04.10.2019 r. , 09.10.2019 r. , 16.10.2019 r. 24.10.2019 r. . Dezynsekcja celi nr 49 była przeprowadzana 6 razy w dniach : 05.09.2019 r. , 12.09.2019 r. , 26.09.2019 r. 04.10. 2019 r. , 09.10. 2019 r. , 16.10.2019 r.

(dowód : notatki służbowe z dezynsekcji celi k. 78 - 90, informacja o właściwościach i zastosowaniu środka (...) S.C. k. 91-92)

W dniu 03.10.2019 r. funkcjonariusz ZK w D. dokonał sprawdzenia celi nr 33 pod kątem występowania pluskiew , pluskiew nie stwierdził. W dniu 03.10.2019 r. osadzeni z celi mieszkalnej nr (...) zgłosili strażnikowi działu ochrony ZK o obecności pluskiew w miejscu ich zakwaterowania, nikt nie zgłaszał pogryzień przez pluskwy. W dniu 04.10.2019 r. funkcjonariusz ZK D. dokonał sprawdzenia celi nr 49 pod kątem występowania pluskiew, pluskiew nie stwierdził. W dniu 04.10. 2019 funkcjonariusz ZK D. dokonał sprawdzenia celi nr 51 pod kątem występowania pluskiew, pluskiew nie stwierdził.

(dowód : notatki służbowe k. 97- 101)

W dniu 14 maja 2019 r. wychowawca P. J. w Zakładzie Karnym w D. zawniósł o zatrudnienie powoda na stanowisku pracownik gospodarczy. Powoda skierowano do lekarza medycyny pracy. Orzeczenie lekarskim z dnia 23.05.2019 r. lekarz stwierdził, iż powód na stanowisku pracownik gospodarczy , obsługa pracy , praca na wysokości do 3 m wobec istnienia przeciwwskazań zdrowotnych jest niezdolny do podjęcia pracy na określonym stanowisku. Powód nie odwołał się od orzeczenia lekarza medycyny pracy. Decyzją dyrektora Zakładu Karnego w D. z dnia 27 maja 2019 r. wniosek powoda o zatrudnienie został rozpatrzony odmownie z uwagi na przeciwwskazania zdrowotne. Powód nie odwołał się od tej decyzji.

(dowód : orzeczenie lekarskie nr 636/2019 r. z dnia 23.05.2019 r. k. 51, wniosek o zatrudnienie w ZK D. k. 52, decyzja dyrektora z dnia 27.05.2019 r. k. 53, zeznania powoda P. J. k. 183)

Orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności z dnia 05.01.2011 r. P. J. został uznany za osobę o lekkim stopniu niepełnosprawności na stałe . Zawarto w nim wskazania dotyczące odpowiedniego zatrudnienia jako stanowisko przystosowane. P. J. podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w D. nie był zatrudniony odpłatnie z uwagi na przeciwwskazania zdrowotne i nie uzyskiwał dochodów z tego tytułu. P. J. podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w K. nie był zatrudniony na dzień 14.11.2019 r. P. J. podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Oddziale Zewnętrznym w S. Aresztu Śledczego w O. wykonywał nieodpłatne prace porządkowe oraz pomocnicze zgodnie z art. 123a§1 kkw i nie osiągnął z tego tytułu żadnego dochodu. Orzeczeniem lekarskim z dnia 14 maja 2020 r. uznano P. J. za zdolnego do podjęcia i wykonywania pracy na stanowisku pracownik gospodarczy, ogólnobudowlany. Opinią w przedmiocie ustalenia stopnia niepełnosprawności z dnia 02.02.2020 r. stwierdzono u P. J. pourazową dysfunkcję kończyny górnej prawej od dzieciństwa i uznano go za osobę niepełnosprawną w stopniu lekkim.

(dowód : orzeczenie o niepełnosprawności k. 115, zaświadczenie k. 112, orzeczenie lekarskie k.113, zaświadczenie k. 114, zaświadczenie k. 117, opinia lekarska k. 118-119, zeznania powoda P. J. k. 183)

W związku ze skargami P. J. do Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej oraz Rzecznika Praw Obywatelskich były przeprowadzane postępowania wyjaśniające

(dowód : dokumentacja dotycząca skarg P. J. k. 59- 79)

Sąd zważył co następuje :

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie przedłożonych przez strony dokumentów w tym przedłożonych przez pozwanego dokumentów dotyczących odbywania kary pozbawienia wolności przez powoda (w tym historia rozmieszczenia), dokumentów dotyczących porządku wewnętrznego w Zakładzie Karnym D., podejmowanych czynności w związku z dezynsekcją poszczególnych cel oraz dokumentów dotyczących wniosku o zatrudnienia powoda a także przedłożonych przez powoda dokumentów dotyczących stwierdzonego u niego stopnia niepełnosprawności oraz dotyczących zatrudnienia (lub jego braku) w poszczególnych zakładach karnych albowiem dokumenty te nie były kwestionowane przez strony, nie budziły też wątpliwości Sądu . Ponadto za podstawę dokonanych ustaleń Sąd przyjął zeznania przesłuchanego w sprawie świadka M. Z. (1) oraz powoda w zakresie w jakim zeznaniem tym Sąd dał wiarę.

Sąd dał wiarę w pełni zeznaniom świadka M. Z. (1) (k. 132- 133), zatrudnionego w Zakładzie Karnym w D. na stanowisku kierownika działu kwaterymistrzowskiego. Świadek w swoich zeznaniach w sposób szczegółowy przedstawił obowiązujące w zakładzie Karnym w D. zasady dotyczące palenia papierosów przez skazanych oraz sytuację faktyczną wynikającą ze stosownych rozwiązań . Świadek ten w sposób szczegółowy przedstawił także stosowane w czasie pobytu powoda w Zakładzie Karnym w D. zasady postępowania w przypadku zgłoszenia występowania pluskiew w celach . Zeznania świadka są spójne , logiczne , konsekwentne , brak jest podstaw do kwestionowania ich wiarygodności .

Natomiast zeznaniom powoda P. J. Sąd dał wiarę jedynie w części , w zakresie w jakim zeznania te znajdują potwierdzenie w innych przeprowadzonych w sprawie dowodach . W szczególności Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda , w których wskazywał, iż przez cały okres pobytu w ZK D. był narażony na wdychanie dymu tytoniowego , w szczególności wskazał, iż drzwi od pomieszczenia dla palaczy były „non stop” otwarte , dym wydobywał się na korytarz i wchodził do cel. Zeznają te nie znajdują potwierdzenia w innych przeprowadzonych w sprawie dowodach , natomiast z zeznań świadka M. Z. (1) wynika jedynie, iż drzwi od palarni były otwierane przy wchodzeniu lub wychodzeniu z pomieszczenia , a na korytarzu zdarzało się , że było czuć dym , natomiast brak podstaw do przyjęcia , iż dym znajdował się także w celach . Faktem jest, iż powód składał skargi , iż jest narażony na wdychanie dymu papierosowego , jednak przeprowadzone w tych sprawach kontrole nie potwierdziły zarzutów powoda. Sąd nie dał wiary także zeznaniom powoda, iż na skutek wdychania dymu papierosowego w Zakładzie Karnym w D. miał duszności bądź też inne dolegliwości zdrowotne, powód nie przedstawił potwierdzającej te okoliczności dokumentacji medycznej, wobec czego twierdzenia te należy uznać za gołosłowne, nie zasługujące na uwzględnienie. Brak było także podstaw do dopuszczania opinii z biegłego sądowego z zakresu chorób płuc i gardła oraz chorób wewnętrznych , albowiem jak zeznał powód , jego stan zdrowia po opuszczeniu zakładu karnego jest bez zmian , nic mu nie dolega. Sąd nie dał też wiary zeznaniom powoda , iż podczas pobytu w Zakładzie Karnym w D. został pogryziony przez pluskwy, powód tej okoliczności nie podnosił w pozwie , brak jest przy tym dowodów potwierdzających twierdzenia powoda w tym w zakresie , w szczególności stosownych notatek ze zgłoszenia tej okoliczności funkcjonariuszom zakładu karnego. Przykładowo z notatki z dnia 03.10.2019 r. wynika, iż osadzeni z celi nr 49 zgłosili obecność pluskiew , natomiast nikt nie zgłaszał pogryzień przez te insekty . Sąd dał wiarę zeznaniom powoda co do jego niepełnosprawności, odmowy zatrudnienia w Zakładzie Karnym w D. oraz odnośnie podjęcia przez niego pracy w innych zakładach (Oddziale Zewnętrznym w S. Aresztu Śledczego w O.) , albowiem okoliczności te znajdują potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dokumentach.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie , gdyż brak było podstaw w niniejszej sprawie do zasądzenia na rzecz powoda jakiegokolwiek kwoty tytułem zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych, które wiązałyby się z warunkami bytowymi w zakładzie karnym bądź też niezapewnieniem mu zatrudnienia w ramach odbywania kary pozbawienia wolności w pozwanym zakładzie karnym.

Odpowiedzialność pozwanego w niniejszej sprawie opiera się na przepisie art. 417 KC. Zgodnie z tym przepisem za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa.

Odpowiedzialność ta powstaje wówczas, gdy spełnione są łącznie jej trzy ustawowe przesłanki: bezprawność działania lub zaniechania sprawcy, szkoda oraz normalny związek przyczynowy między bezprawnym zachowaniem sprawcy a szkodą. W pierwszej kolejności konieczne jest ustalenie działania (zaniechania), z którego, jak twierdzi powód, wynika szkoda oraz dokonanie oceny jego bezprawności, następnie ustalenie czy wystąpiła szkoda i jakiego rodzaju i dopiero po stwierdzeniu, że obie te przesłanki zachodzą, możliwe jest zbadanie istnienia między nimi normalnego związku przyczynowego.

Rozpatrując sprawę w przedmiocie ochrony dóbr osobistych w pierwszym rzędzie należy ustalić, czy doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda w rozumieniu art. 23 i 24 KC, a zatem, czy niewłaściwe zdaniem powoda warunki odbywania kary pozbawienia wolności naruszyły jego dobra osobiste. Zaznaczyć jednakże należy, że nie znajduje uzasadnienia żądanie zadośćuczynienia w sytuacji, w której zachowanie pozwanego nie spowodowało krzywdy. Z uwagi na powyższe, w przypadku zgłoszenia żądania zadośćuczynienia pieniężnego z tytułu naruszenia dóbr osobistych, to na powodzie - stosownie do treści art. 6 KC - spoczywa obowiązek wykazania rozmiaru i intensywności doznanej krzywdy i stopnia negatywnych konsekwencji, także niewymiernych majątkowo, spowodowanych naruszeniem prawa do szeroko pojmowanego „godnego odbywania kary”. Gdyby Sąd uznał, że doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, to należy rozważyć, czy działanie strony pozwanej było bezprawne.

Przepis art. 23 KC zawiera otwarty katalog dóbr osobistych, w ramach którego mieści się m.in. godność człowieka i prawo do godnych i ludzkich warunków odbywania kary pozbawienia wolności. Dobra osobiste są wartościami o charakterze niemajątkowym, wiążącymi się z osobowością człowieka, uznanymi powszechnie w społeczeństwie. Wymóg zapewnienia przez Państwo godziwych warunków odbywania kary pozbawienia wolności jest jednym z podstawowych wymogów nowożytnego państwa prawa.

Przechodząc do oceny roszczeń powoda, należy wskazać, że ustawowe ograniczenia praw i wolności osób odbywających karę pozbawienia wolności zamieszczone są m.in. w kodeksie karnym wykonawczym, regulującym zasady i sposób wykonywania orzeczonych przez sądy kar. Zgodnie z treścią art. 102 pkt 1 kkw skazany ma prawo w szczególności do odpowiedniego ze względu na zachowanie zdrowia wyżywienia, odzieży, warunków bytowych, pomieszczeń oraz świadczeń zdrowotnych i odpowiednich warunków higieny.

Powód podnosząc niezapewnienie mu właściwych warunków bytowych wskazał na narażenie go na wdychanie dymu papierosowego i związane z tym niebezpieczeństwo utraty zdrowia jak też na znajdujące się w celach, w których przebywał robactwo – pluskwy.

Wskazać należy, iż kwestie używania wyrobów tytoniowych w zakładach karnych reguluje Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych warunków używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych, lub papierosów elektronicznych na terenie obiektów jednostek organizacyjnych lub organów podległych lub nadzorowanych przez Ministra Sprawiedliwości i urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości, a także w środkach przewozu osób używanych przez te podmioty z dnia 1 września 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1706). Zgodnie z § 4 ust. 1 w/ w rozporządzenia na terenie zakładów karnych typu półotwartego i otwartego używanie wyrobów tytoniowych jest dopuszczalne tylko poza celami mieszkalnymi, w miejscach i w czasie wyznaczonych przez dyrektora zakładu karnego. Natomiast stosownie do § 5 w/w rozporządzenia miejsca wyznaczone do używania wyrobów tytoniowych powinny być wyznaczone w taki sposób, aby dym wyrobu tytoniowego, w tym substancje uwalniane za pomocą nowatorskiego wyrobu tytoniowego lub para z papierosów elektronicznych, nie docierała do osób niepalących i nie oddziaływała na nie, nie powinny znajdować się w pobliżu pomieszczeń przeznaczonych do pracy, nauki i służby, powinny być oznaczone w widoczny sposób.

Jak wynika z przedłożonych przez pozwanego dowodów oraz zeznań świadka M. Z. (2) zgodnie z zapisami porządku wewnętrznego w Zakładzie Karnym w D. palenie wyrobów tytoniowych dozwolone jest tylko w wyznaczonych do tego miejscach (§ 8 pkt 1 zarządzenia nr (...) Dyrektora Zakładu Karnego w D. z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia porządku wewnętrznego w Zakładzie Karnym w D.) Miejsca wyznaczone do palenia dla osadzonych zlokalizowane są w wydzielonych pomieszczeniach na końcu korytarza każdego oddziału. Pomieszczenia te są wyposażone w szczelne drzwi oraz wymuszoną wentylację. Co prawda pomimo tych zabezpieczeń zdarza się, że na korytarzu czuć dym papierosowy, co jest związane z ruchem skazanych otwieraniem drzwi przy wchodzeniu i wychodzeniu. Nie mniej brak jest podstaw do stwierdzenia, iż dym papierosowy docierał również do cel, w których przebywał powód zwłaszcza, że powód podczas pobytu w Zakładzie Karnym w D. był zakwaterowany w celach, które nie były zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie palarni (przeglądarka historii rozmieszczenia k. 45, rzut pietra k. 128-130). Z powyższego wynika, iż powód mógł być narażony na wdychanie dymu papierosowego jedynie na korytarzu i to sporadycznie (z wiarygodnych zeznań świadka M. Z. (1) wynika iż zdarza się, że na korytarzach czuć dym tytoniowy). Powód nie wykazał przy tym, aby na skutek ewentualnego wdychania dymu papierosowego poniósł szkodę w szczególności jakiś uszczerbek na zdrowiu. Powód, jak wskazał w swoich zeznaniach, obecnie nic mu nie dolega, nie przedłożył przy tym żadnej dokumentacji lekarskiej wskazującej, iż podejmował w związku z tym jakiegokolwiek leczenie. Brak jest podstaw przy tym do przyjęcia bezprawności działania czy też zaniechania ze strony pozwanego zakładu karnego, dyrektor tej jednostki podjął kroki niezbędne do zapewnienia zgodności z przepisami w/w rozporządzenia regulującego używanie wyrobów tytoniowych w zakładach karnych. Wskazać przy tym należy, iż przeprowadzone w związku ze skargami powoda postępowania, w tym przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w O. nie stwierdziły nieprawidłowości w tym zakresie.

Odnośnie występowania w celach mieszkalnych, w których przebywał powód, pluskiew stwierdzić należy, iż powód nie wykazał iż poniósł w związku z tym szkodę. W ocenie Sądu nie zasługują na wiarę twierdzenia powoda, iż został pogryziony przez pluskwy, powód okoliczności tej nie podnosił w pozwie, brak jest przy tym dowodów potwierdzających te twierdzenia, w szczególności brak jest dokumentacji, iż powód zgłaszał fakt pogryzienia przez pluskwy administracji zakładu karnego. Wskazać należy, iż pozwany nie kwestionował występowania insektów w celach mieszkalnych w trakcie pobytu powoda w Zakładzie Karnym w D., także w celach w których przebywał powód, w związku z czym powód był przenoszony do innych cel. Z przedstawionej przez pozwanego dokumentacji wynika, iż sytuację występowania pluskiew w celach, w których przebywał powód dotyczyły cel 33 i 49 w dniach 03.10.2019 r. i 04.10.2019 r. ewentualnie mogły dotyczyć także celi 33, w której powód przebywał do dnia 28.08.2019 r. (w dniu 29.08.2019 r. dokonano dezynsekcji celi). Jak wynika z przeprowadzonych w sprawie dowodów w przypadku stwierdzenia występowania insektów w celach mieszkalnych wdrażana była przez administrację zakładu karnego odpowiednia procedura – skazani byli przenoszani do innych cel, były przeprowadzane dezynsekcje cel celem eliminacji pluskiew, zabezpieczano odzież skazanych, materace i pościel, które poddawano odkażaniu. Brak jest zatem podstaw do przyjęcia jakiegokolwiek zaniechań ze strony administracji zakładu karnego w zwalczaniu pluskiew. Co istotne możliwe jest podejmowanie czynności jedynie zwalczających ujawnione owady, brak jest możliwości zastosowania metod profilaktycznych przez zakład karny, taką metodą jest tylko czystość i higiena, które zależne są od skazanych.

Odnośnie podniesionej przez powoda jego dyskryminacji z uwagi na niepełnosprawność w związku ze staraniem powoda o zatrudnienie w pozwanym zakładzie karnym wskazać należy, iż ogólną zasadą przyjętą w polskim kodeksie wykonawczym stanowi, że osadzeni mają prawo do podjęcia pracy, a skazanemu w miarę możliwości zapewnia się możliwość świadczenia pracy, o czym stanowi [art. 121 § 1 KKW](#). Zgodnie z regulacją przyjętą w kodeksie karnym wykonawczym praca skazanych jest co do zasady odpłatna ([art. 123 § 1 KKW](#)).

W sytuacji powoda jak wynika z przedłożonych przez pozwanego dokumentów orzeczeniem lekarskim z dnia 23.05.2019 r. stwierdzono, iż powód jest niezdolny do podjęcia pracy jako pracownik gospodarczy – obsługa pralni przy pracy na wysokościach do 3 metrów. W związku z powyższym wniosek skazanego o zatrudnienie został decyzją Dyrektora Zakładu Karnego z dnia 27.05.2019 r. rozpatrzony odmownie z uwagi na przeciwwskazania zdrowotne. Powód nie odwołał się od orzeczenia lekarza ani też nie zaskarżył w terminie decyzji dyrektora.

Wskazać przy tym należy, iż z dokumentacji zgromadzonej w związku ze składanymi przez powoda skargami wynika, iż Zakład Karny w D. nie dysponował mniej wymagającymi stanowiskami pracy. W konsekwencji należy stwierdzić, iż decyzja dyrektora odmawiająca zatrudnienia powoda nie była przejawem dyskryminacji powoda jako osoby niepełnosprawnej, natomiast wynikała z przeciwwskazań zdrowotnych do pracy na wskazanym stanowisku wynikających z orzeczenia lekarskiego, którego powód nie zaskarżył. Brak jest przy tym podstaw do stwierdzenia, iż wydając tę decyzję Dyrektor Zakładu Karnego naruszył przepisy prawa, wręcz odwrotnie stałoby się tak, gdyby dyrektor zakładu karnego dopuścił powoda do pracy wbrew orzeczeniu lekarskiemu stwierdzającemu niezdolność do pracy na danym stanowisku. Fakt, iż powód został zatrudniony nieodpłatnie podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Oddziale Zewnętrznym w S. Aresztu Śledczego w O. wykonując prace porządkowe oraz pomocnicze nie świadczy, iż odmowa zatrudnienia w Zakładzie Karnym w D. stanowiła przejaw dyskryminacji z uwagi na niepełnosprawność powoda. Zatrudnienie w innej jednostce nastąpiło na podstawie orzeczenia lekarskiego z dnia 14 maja 2020 r. stwierdzającego zdolność powoda do pracy na wskazanym stanowisku pracownik gospodarczy, ogólnobudowlany. Wymagania na tym stanowisku mogły być inne od wymagań zatrudnienia na stanowisku, na którym miał być zatrudniony powód w Zakładzie Karnym w D..

Ustalone w sprawie okoliczności nie dają podstaw do stwierdzenia, aby w trakcie pobytu powoda w Zakładzie Karnym w D. doszło do bezprawnego naruszenia dóbr osobistych powoda. Nawet jeśliby przyjąć za powodem, że jego dobra osobiste w postaci godnych warunków odbywania kary pozbawienia wolności zostały naruszone – poprzez narażenie na wdychanie dymu papierosowego na korytarzu zakładu karnego czy poprzez występowanie pluskiew w celach- nie uzasadniałoby to przyznania zadośćuczynienia, bowiem pewne niedogodności immanentnie związane z odbywaniem kary pozbawienia wolności nie były nadmiernie dotkliwe. Zgodnie z treścią art. 448 w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przepis art. 448 k.c. poprzez użycie sformułowania "może" kreuje po stronie sądu jedynie uprawnienie, nie zaś obowiązek przyznania zadośćuczynienia. Sam fakt istnienia pewnego rodzaju dyskomfortu związanego z osadzeniem w zakładzie karnym związanym ze sporadycznym narażeniem na wdychanie dymu papierosowego na korytarzu zakładu karnego czy też przypadkach występowania w celi pluskiew (na które administracja zakładu karnego natychmiast reagowała) nie daje automatycznie podstawy do przyjęcia, iż zostały spełnione przesłanki do zasądzenia zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Wynika to wprost z istotnej przesłanki omawianej regulacji, a mianowicie "wyrządzenia krzywdy na skutek naruszenia dóbr osobistych", a także zwrotu "może" stanowiącego element uznania sądu. W ocenie Sądu nie można przy tym zarzucić Zakładowi Karnemu w D. niezgodnego z prawem działania lub zaniechania.

W konsekwencji powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 §1 i 3 kpc, uznając, iż powód jako strona przegrywająca jest zobowiązany zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty procesu, na które składają się koszty zastępstwa procesowego ustalone zgodnie z treścią §2 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

O kosztach wynagrodzenia pełnomocnika powoda wyznaczonego z urzędu Sąd orzekł na podstawie §8 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.